

**UCHWAŁA NR XXIII/164/2020
RADY GMINY ŚWIDNICA**

z dnia 25 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) w związku z art. 4[1] ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 i 1818 oraz z 2020 r. poz. 1492) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Plan rzeczowo-finansowy, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Marczewski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 w Gminie Świdnica

Rozdział 1.

Wstęp

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych na terenie gminy Świdnica. Rok 2021 będzie kolejnym rokiem działań zainicjowanych w latach poprzednich. Zadania i sposoby ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są dostosowane do potrzeb lokalnych i celów działania. Związane są z posiadanymi możliwościami prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Rozdział 2.

Podstawowe strategie działania w Gminie Świdnica

1. Działania administracyjne mające ograniczyć spożycie napojów alkoholowych oraz zmianę kultury ich spożycia przez osoby dorosłe.
2. Upowszechnianie edukacyjnych programów profilaktycznych w szkole, rodzinie, środowisku.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności programów dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.
4. Zwiększenie dostępności i skuteczności programów interwencji psychologicznej służącej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Nadzór nad przestrzeganiem zasad prawnych służących kontroli postępowania osób nietrzeźwych w szczególności nietrzeźwych kierowców, sprawców przemocy, a także osób pijących alkohol w pracy.
6. Nadzór nad przestrzeganiem zasad prawnych służących kontroli w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych (w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim, nielegalnego pochodzenia, reklamowania napojów alkoholowych).
7. Edukacja publiczna mająca na celu promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji oraz informowanie o konsekwencjach nadużywania alkoholu i metodach zapobiegania szkodom zdrowotnym.
8. Badanie i monitorowanie zjawisk w sferze problemów alkoholowych.
9. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, które są ukierunkowane na zapobieganie lub zmniejszenie szkód związanych z alkoholem.

Rozdział 3.

Cele programu

1. Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanego dalej Programem jest:
 - 1) Rozpoznanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie gminy Świdnica oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
 - 2) Zwiększenie efektywności działań profilaktycznych i interwencyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
 - 3) Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej merytorycznej dla realizacji programu.
 - 4) Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
 - 5) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy.
 - 6) Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.

7) Promowanie zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.

2. Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia ww. celów jest realizacja następujących zadań:

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- a) Współpracę z instytucjami na terenie gminy, mającymi kontakt z osobami uzależnionymi.
- b) Realizację wsparcia terapeutycznego w Centrum Psychologiczno – Terapeutycznym w Świdnicy dla osób uzależnionych od alkoholu i członków rodzin w zakresie:
 - wczesnego rozpoznawania problemów zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu;
 - motywowania i informowania o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych;
 - udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
 - rozpoznawania zjawiska przemocy domowej, udzielania stosownego wsparcia, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy;
 - inicjowania interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
- c) Zachęcanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia.
- d) Kierowanie osób uzależnionych do biegłych (psychiatra i psycholog) na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu.
- e) Kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
- f) Systematyczne kursy i szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli pod kątem wdrażania procedur interwencji wobec osób nadużywających alkoholu oraz sytuacjach przemocy domowej w ramach szkolenia kadr.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- a) Prowadzenie terapii uzależnień w Centrum Psychologiczno – Terapeutycznym w Świdnicy i jego finansowanie (wynagrodzenie).
- b) Stosowanie procedury interwencji „Niebieska Karta” – rozpoznawanie zaburzeń życia rodzinnego na skutek nadużywania alkoholu i stosowania przemocy w tym:
 - kierowanie wniosku do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dziecka, gdy istnieje zagrożenie dla małoletnich dzieci;
 - kierowanie zawiadomienia do Komisariatu Policji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu znęcania się nad rodziną.
- c) Pomoc ofiarom przemocy, w szczególności przemocy domowej poprzez współpracę z instytucjami działającymi na terenie gminy (szkołą, policją).
- d) Organizowanie form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym poprzez wspieranie działalności świetlic środowiskowych działających na terenie gminy Świdnica.
- e) W ramach szkolenia kadr, dofinansowanie szkoleń i kursów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pracowników socjalnych służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- f) Współpraca z pedagogami szkolnymi w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom w rodzinach uczniów.
- g) Ścisła współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Policją, Sądem, Prokuraturą oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świdnicy.
- h) Tworzenie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym zachowaniem osób nadużywających alkoholu. Mobilizowanie policji i straży gminnej do zwiększenia skuteczności interwencji osób zakłócających porządek publiczny i dokonujących przemocy wobec rodziny.

- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:
- a) Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających ze spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież, w tym spotkania rodziców z psychologiem, specjalistą od uzależnień w ramach edukacji zdrowotnej.
 - b) Zajęcia edukacyjne dotyczące uzależnień i przemocy:
 - dla nauczycieli – pedagogiczne rady szkoleniowe, spotkania ze specjalistami;
 - uwzględnienie w szkolnych programach wiedzy o szkodliwości picia alkoholu i zażywania innych używek;
 - organizowanie dla dzieci i młodzieży imprez z zakresu profilaktyki alkoholowej i przemocy (konkursy, filmy, spektakle teatralne, dyskoteki itp.).
 - c) Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin problemowych (wypoczynek letni i zimowy).
 - d) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołem w celu promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości, w tym wspieranie organizacji zajęć profilaktyczno – wychowawczych przy współudziale kościołów i organizacji pozarządowych.
 - e) Wyposażenie szkół, bibliotek i innych placówek zgłaszających zapotrzebowanie do GKRPA w specjalistyczną literaturę i materiały edukacyjne o tematyce uzależnień, celem dotarcia do jak najszerszych kręgów młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy Świdnica.
 - f) Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali gastronomicznych sprzedających napoje alkoholowe w ramach edukacji zdrowotnej.
 - g) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
 - h) Finansowanie lub dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych przez nauczycieli, pedagogów, psychologów i wychowawców świetlic środowiskowych w ramach szkolenia kadr.
 - i) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz wspierania działań promujących zdrowy styl życia w trzeźwości.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:
- a) Wspieranie działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
 - b) Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym także: biegły sądowy, psycholog, sąd, policja, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnień.
 - c) Organizację i wspieranie imprez rekreacyjno-sportowych, festynów, koncertów itp. propagujących trzeźwy i zdrowy styl życia.
 - d) Zlecenie realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom.

Rozdział 4.

Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy

1. Członkowie komisji są zobowiązani do podnoszenia swoich kompetencji przez udział w organizowanych szkoleniach i kursach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.
2. Szkolenia, kursy są finansowane ze środków przeznaczonych na realizację niniejszego Programu.
3. Posiedzenia komisji odbywają się według potrzeb i są zwoływane przez przewodniczącego komisji.

4. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy przysługuje miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe za prace wykonane w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu, bez względu na ilość posiedzeń komisji.

5. Ryczałt miesięczny ustala się przyjmując za podstawę obowiązujące minimalne wynagrodzenie, tj. 20% minimalnego wynagrodzenia pracowników określonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla przewodniczącej i 15% minimalnego wynagrodzenia pracowników określonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla członka komisji.

6. Podstawę wypłaty wynagrodzeń stanowi podpisane przez przewodniczącego zestawienie liczby posiedzeń za dany miesiąc wraz z uwierzytelnionymi kopiami list obecności.

7. Wynagrodzenie ryczałtowe wypłacane jest za dany miesiąc z dołu do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział 5. Postanowienia końcowe

1. Finansowanie zadań Programu będzie dokonywane ze zgromadzonych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowo w miarę potrzeb z innych środków własnych Gminy Świdnica.

2. Nadzór na realizacją Programu sprawuje Rada Gminy Świdnica oraz Wójt Gminy Świdnica.

3. Realizatorzy programu:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Centrum Psychologiczno – Terapeutyczne;
- 3) Szkoły (pedagog, psycholog);
- 4) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy;
- 5) Komisariat Policji;
- 6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIII/164/2020
Rady Gminy Świdnica
z dnia 25 listopada 2020 r.

Plan rzeczowo-finansowy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

§ 1. Plan rzeczowo – finansowy na łączną kwotę 78 530,00 zł.

1. Składki na ubezpieczenia społeczne – 8 650,00 zł.
2. Składki na Fundusz Pracy – 1 210,00 zł.
3. Wynagrodzenia dla członków komisji, terapeuty uzależnień, psychiatry, psychologa dziecięcego 49 420,00 zł.
4. Zakup środków dydaktycznych i książek – 5 000,00 zł.
5. Realizacja programów profilaktycznych – 6 000,00 zł.
6. Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz i opinii – 3 100,00 zł.
7. Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – 1 050,00 zł.
8. Szkolenia dla członków GKRPA, pedagogów, nauczycieli – 1 100,00 zł.
9. Zakup materiałów do zajęć terapeutycznych – 3 000,00 zł.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie działalności organizacji społecznych i zakładów pracy.

W art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy wyszczególniono zadania własne, jakie powinna realizować Gmina w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań tych należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast art. 4¹ ust. 2 ustawy wskazuje, że realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 w Gminie Świdnica został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. Z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok jest zasadne.